

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.

Félévre ———— 12 »

Negyedévre ———— 6 »

Egy óra ———— 2 »

— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1900.

XXIX. évfolyam. 1. szám.

Kedd, január 2.

Előfizetésre való felhívás

a „Torontái”

című napilap XXIX. évfolyamára.

Az újév beköszöntése alkalmából bizalommal kérjük annak a liberális érzelmű, intelligens magyar közönségnek a támogatását, mely lapunkat közel három évtizeden át szeretettel és megtisztelő bizalmával vette körül.

Lapunk a délvidéken, a magyar kultúra szolgálatában missziót teljesít és ennek érzetében kérjük olvasóink további szives pártolását.

Nem dobálózunk nagyhangú mondásokkal, nem ígérgetünk hetet-havat, sőt papiros-konkurrenciát sem csinálunk a fővárosi és legtöbb vidéki napilapok módjára, hanem megmaradunk eddigi és féltve őrzött tradícióink mellett, mely nem más, mint a közönség érdekeinek önzetlen istápolása és kiszolgálása.

Eddig is hű tükröi voltunk Torontái-megye és Nagybecskerek város köz- és társadalmi életének, ezek akarunk lenni jövőben is, miért is kérjük azokat, akik helyeslik eddigi magatartásunkat, ezentul is legyenek hűveink.

Lapunkat hivatásos hírlapírók állítják össze, folyton gazdagabb és változatosabb tartalommal és ha a közönség támogatása irányunkban emelkedni fog, a lap szellemi beltartalma is ezzel fog lépést tartani.

Előfizetési feltételeink lapunk homlokán olvashatók.

Hazafias tisztelettel

a „Torontái”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Dologra!

(P. C.) Magyarország a huszadik század küszöbén egy nagy reformot készül megvalósítani: az esküdtbírók törvénykezését, mely 1900. január 1-én lép életbe. Az igazságszolgáltatásnak ez a nagy reformja, mely máskülönbén egész szellemi munkálkodásunkat igénybe vette volna, a jelen körülmények közt csak mulólag foglalkoztathat bennünket; csak rövid idő jut a belügyek menetének s alig marad elég terünk, hogy előkészüljünk a nagy reformra és annak első nyilvánulásaira. Zaj és lármá nélkül kell e korszakos művet bekísérnünk és az igazságügyi miniszter csendben működő kezének kell átengednünk, hogy segítsen, hol zavarok jelentkeznek s elhárítsa a kezdet nehézségeit.

Az országnak és a kormánynak a nagy kiegyezési küzdelem által lefoglalt figyelme kell, hogy ismét csakhamar a nagy kiegyezési ügyek, pénzügyi és közgazdasági kérdések felé forduljon, mert nagyon hamar elrepülhet az a maroknyi idő, mely a függő kérdések rendezése végett rendelkezésre áll. Ha azonban, ami egyelőre beláthatatlan távolságban van, mind a két állam parlamentjei útján lehetne törvénybe

iktatni a kiegyezési javaslatokat, akkor csakhamar a belső reformok legnehezebb munkái előtt állnánk, melyek a legnagyobb követelményeket emelik barát és ellenség ereje és munkakedve iránt.

Bizonytal el vagyunk telve az ő Felsége döntése és a miniszterelnök nyilatkozatai folytán keletkezett békés hangulattal minden megnyilatkozásunkban és törekvésünkben s az ünnepnapok megszenteltsége is hozzájárult e hangulathoz. De nemsokára ismét megszólal a „dologra!” A bevégezetlent be kell végezni s ujat kezdeni.

Munkára fel! Az ország epedve várja a kilátásba helyezett nagy reformok kezdetét és szárnyakon szeretne átrepülni a gátló szakadékokon. Értzi a reform szükségét, mely már általánossá vált s kielégítést kíván. Széll Kálmán miniszterelnök akarja a reformokat s a szükséges munkálatokat, a mily gyorsan csak lehet, megkezdeni. Egyelőre azonban néhány nehéz akadályt kell az utból eltávolítani s reméljük, hogy az összes pártok segítségével fognak nyujtani az akadályok elhárításához.

A Széll-kabinet jellegéje, mely a jövőt illetőleg felszólítás a fokozott munkára, szól úgy a legközelebbi jövőnek, az Ausztriához való viszonyunk rendezése végett folytatott kísérletek körül; de jóval nagyobb mértékben szól az a jövő év második felének, mikor hozzá fognak a komoly reform-munkához, melyet Magyarország követel s melynek Széll Kálmán miniszterelnök nagy önfeláldozással s minden nehézséget leküzdő hazafiassággal szentelte magát.

Kvóta, indemnitati és átutalás.

A január 1-jei terminus az idén nagyfontosságú volt. Lejárván a múlt év végével több oly törvény, a mely a közös ügyekre vonatkozik, gondoskodni kellett azoknak, valamint a kiegyezési megállapodásoknak életbeléptetéséről. Mint már megirtuk, a magyar álláspont érvényesült az egész vonalon s Széll Kálmán egyik kiváló politikai sikerét jelentik azok a közlemények, a melyek a tegnapi budapesti és bécsi hivatalos lapokban az említett ügyek szabályozására vonatkozólag megjelentek.

A kvótát illetőleg rendelti a király, hogy az 1900. év első hat hónapjának tartamára való érvényesül a közösügyek költségeiből a magyar korona országai 33³/₄ százalékot, a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok 66⁴/₉ százalékot viselnek. A legfelsőbb döntés a kvóta-arányt 33³/₄ százalékban állapítja meg Magyarországra nézve. Ebben azonban nem foglaltatik benn a precipuum, a melynek terhével együtt a magyar kvóta összesen 344 százalékot tesz ki. Az osztrák hivatalos lapban benn is foglaltatik a precipuumra vonatkozó passzus.

A közösügyi indemnitati. Ő felsége a magyar delegációnak határozatát jóváhagyta, mellyel a közös miniszterium felhatalmaztatik, hogy a közös kiadásokat az 1900-ik évi január hónap 1-étől április hónap 30-áig terjedő időszak alatt az 1899-ik évre megszavazott rendes szükséglet és az ugyanazon évre a Boszniában, Herzegovinában és a Limterületen levő parancsnokságok, csapatok és intézetek részére engedélyezett rendkívül szükséglet arányában megtehesse.

HIREK.

Tájékoztató.

Január 6. Jótékony nőegyleti bál.

Január 13. Pénzügyi tisztviselők társas estélye.

A gőzfürdő mindennap reggeli 5 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 8¹/₂ óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7¹/₂ óráig nyitva marad.

1900.

Egy század haldoklása! Még tűnő órák,
S az izmos kor is nyugovóra tér,
A hunyó nap letűn. Egy emlékország,
Egy más világ, a melybe halva ér.
S hogy már-már ősihez dicsőn leszálla
S reá az emlék tulvilága vár,
Köszöntsük őt hatalmas alkonyára,
Hisz lelkünk hozzá gyakran visszajár.

Egy század mulik! Óriás hatalmu.
A mi korunk csak muló pillanát:
Kis bölcsődnél még zeng az angyalajku
S már rád is száll a csöndes alkonyat.
Hatalmas század! népek et teremtesz,
S lelkébe markol szilaj végzeted.
Ott szárnyal az a dicsőn, közel az éghez
S ez porba sújtva érzi kezedet.

Virágzó hon! földed is gyül a felhő,
S lelked egy purgatóriumban ég.
A szabadságnak szent vihara eljő
És égi tisztulást hoz rád az ég.
Hullott a vér a hősi szív egeről
Hol honi gond az égnek fellege
És termékenynyé lön a rög a vértől
A nemzet bűnét mosta le vele.

Az Isten nagy! s hogy éreztük mi egyszer!
Emlék honába tér a fényes kor
Hogy királylány lön földünkön az ember,
Hogy emberré lön újra, másodsor.
Az önkény láncát tépi le a férfi,
Földindulásban reszket a világ,
Halál és élet karját összeméri
S a harc babért a franciának ad.

Szabad a szó, az ég előttünk tárva,
A hunyó század szárnyakat adott,
Testünk a szívnek már nyomában járva,
Való lesz, miről sok kor álmodott.
„Testvér az ember!” jaj ez égi szózat
Még most is félreismeret hangon cseng,
Óh békítsd ki a zordon harcolókat,
Hogy jobbot nyujtszon a két csatarend.

Egy új időnek hajnalkora virrad
A decemberi futó éjjelen,
Ki gyermeket, rokot vagy kincset sirat,
Istenhez fordul újra: „Légy velem!”
A hajnal tude földerengő fénye
Szívünkbe jő és újra ég a láng,
Tiéd szívünknek lobbanó reménye,
Hogy boldogságot hozasz mireánk.

Aliquis.

— **Miniszteri elismerés.** A kultuszminiszter Martin Imre pancsovai felső keresk. isk. igazgatójának, aki 25 évig volt a pancsovai állami elemi iskolák igazgatója, ezen minőségében tanusított odaadó és lelkes működéséért elismerését nyilvánította.

— **Ujévi tisztelgések.** Az évforduló alkalmából a szokásos ujévi tisztelgések a következőképpen mentek végbe az egyes hivatalokban: A vármegyeházán d. e. 10 órakor az előadói személyzet Lauka Gusztáv vezetésével tisztelgett Bottka Béla főjegyzőnél. A főispánnál az egész megyei tisztikar d. e. fél 11-kor tisztelgett Bottka Béla főjegyző vezetésével, akinek üdvözlő beszédére a főispán rokonszen-

A hivatalos melléklet 1. számával.

7696

Ced.

vesen válaszolt. Az alispán két nap óta fekvő beteg lévén, nem vezethette a tisztikart. Egymást érték ezután a főispán szobájában az üdvözlő küldöttségek, nevezetesen a cs. kir. hadsereg, honvédség és csendőrség tisztikara, a r. kath. klérus Szabó Ferenc apát-plébános vezetésével, az ev. ref. hitközség Szalay József lelkész vezetésével, a városi tisztikar és a képviselőtestület nagy része dr. Grandjean József polgármester vezetésével, a gimnáziumi tanári kar Balázs József igazgató vezetésével, a vasuti tisztikar Réczey Gyula vasuti igazgató vezetésével, az iparosok és kézművesek küldöttsége, a tüzoltók Kühn alparancsnok vezetésével, a veteránok küldöttsége, az államépítészeti hivatal tisztikara Faur Kornél hivatalfőnök vezetésével, a pénzügyigazgatóság főbb tisztviselői Braun Vilmos pénzügyigazgató vezetésével, a törvényszéki bírák Zsiros Lajos törv. elnök vezetésével, a kórházi orvosok kara, ügyvédek és igen számosan számottevő férfaink közül. A város házában, a polgármesternél megjelent az egész tisztikar és Hausladen Mátyás főszámvevő tolmácsolta a tisztviselők jókívánatait, utána az ipartestület küldöttsége Göttel Károly elnök és Mattanovich György iparhatósági biztos vezetésével, a gimnáziumi tanári kar, a Gradnolica, Csontika-negyed községi elöljárói és a polgári dalárda. A törvényszék nál a bírói kar és az egész kezelőszemélyzet tisztelgett az elnök-nél, akit dr. Duka László táblai bíró üdvözölt. Szabó Ferenc apát-plébánost tisztelőinek egész serege kereste föl, valamennyien boldog új esztendőket kívánva az érdemes egyházi férfiaknak.

— **Uj igazgatók.** Pancsováról írják: A kultuszminiszter a most államosított elemi iskolához három új igazgatót nevezett ki. A belvárosi elemi fiú- és leányiskola és óvoda igazgatásával, az ezen állásáról leköszönt Martin Imre igazgató helyébe Molnár József állami tanítót bízta meg, az alsóvárosi áll. elemi iskolákhoz Onódy Gusztáv áll. tanító, a felsővárosi áll. elemi iskolákhoz Karakasevits Vladimir áll. tanítót nevezte ki igazgatóvá.

— **Vörheny.** A rendőrkapitányságon legutóbb a következő vörheny-betegedéseket jelentették be: Kiss József, 10 éves, Temesvári utca 44. sz. Zanker Jani, 4 éves, közkörház. Turinszki Anka, 3 éves, Aradáci u. 3. sz.

— **A jószívű földesasszony.** Karácsony előnapján a magyar-czernyai iskolás-gyerekek szép ajándékban részesültek az uradalom urasszonyától, gróf Csekonic Endrénéttől. Ugyanis ezen a napon osztatott ki a község házában 33 iskolás fiú és 31 iskolás leány között gróf Csekonic Endréné karácsonyi ajándéka, az esperes, a tanítók és az uradalmi tisztek jelenlétében. Minden egyes iskolás-gyerek kapott teljes téli öltözetet, a fiúk meleg ruhát és csizmát, a leányok alsó és felső meleg szoknyát, kabátját, egy kis- és egy nagykendőt. Még becsesebbé tette a kiosztott ajándékokat azon körülmény, hogy az összes leány ruhák a grófné személyes felügyelete alatt és közreműködésével készültek a csitói kastélyban. Ugyanazon napon az uradalom összes iskoláiban alma, dió, mézeskalács, cukor s egyéb a gyerekseregnek kedves dolgok osztattak ki, a melyekből mindegyiknek jutott annyi, hogy a jobb osztály szülöttjeihez hasonlóan akár ők is elronthatták a gyomrukat. Szóval vidám karácsonyt varázsol a szombolyai uradalmi gyereksereg közé a nemesszívű grófné jótékony adakozása.

— **Karácsonyi ünnepély Tót-Aradácson.** Szentivány Zoltán cs. és kir. kamarás, tót-aradáci nagybirtokos ismert jószívűsége az idén is szép karácsonyi ünnepélyre gyűjtötte egybe uradalmi alkalmazottait. Az ünnepélyt a nevezett nagybirtokos tót-aradáci pusztáján Kiss Kálmán ev. lelkész nyitotta meg magyar és tót nyelven tartott vallásos elmélkedéssel, a mire az ajándékok kiosztása következett, a pusztán összes lakói, felnőttek s gyermekek egyaránt, valamint a lelkész is becses ajándékokban részesülvén.

— **Szent-jánosi csendélet.** Mint ottani tudósítónk írja, a múlt hó 29-én este Neágoe János ottani kereskedő látogatóból tért haza neje és sógornője kíséretében 9 óra tájt. Házához érve egy embert talált ablaka alatt leskelődni, reá szolt „ki vagy?” az illető szónélkül távozik pár lépést, visszafordul s Neágoera süti pisztolját, azonban a lövés szerencsére nem talált. A tettest, aki a lövés után elmenekült, nyomozzák.

— Az örökimádás templomra folytatólag befolyt:

Róza János	gyűjtése	11	frt	57	kr.
Braun Vilmosné	"	20	"	—	"
Gaal Imre	"	8	"	30	"
Pavlovits Zsófi	"	8	"	50	"
T. szécsányi templom	"	2	"	50	"
Hoffmann Vilma	"	3	"	60	"
Moravetz Eleonora	"	20	"	80	"
Hanns Antalné, Luka Laurenné és Spukler Ferencné	"	93	"	86	"
Schmidt Elza	"	5	"	50	"
Wagner Gusztávné, Schön Józsefné és Hertelendy Katica	"	26	"	62	"
Schirmann Miklósné	"	4	"	50	"
Ebinger Frigyesné	"	4	"	95	"
Reinlein József	"	7	"	86	"
Óbessenyői plébánia	"	9	"	—	"
Oros Mátyásné	"	5	"	44	"
Viszkidenszky Dóra	"	17	"	—	"
Kohn Bernátné és Virág Gyuláné	"	25	"	50	"
Fábián Józsefné	"	3	"	—	"
Megyessy Sarolta és Kolényi Olga	"	14	"	50	"
Grün Regina	"	2	"	10	"
A 71., 72., 73., 114. és 117. sz. perselyekből	"	11	"	84	"

Összesen 306 frt 94 kr. eddigi gyűjtés 1069 frt 53 kr. Eredmény 1376 frt 47 kr., mely összeg gyümölcsözőleg elhelyezve van.

— **Hymen.** Markeszkó István, fehértemplomi segéd telekkönyvvezető a napokban váltott jegyet Milmov Sebestyén ottani erdész kedves leányával, Mariskával.

— **Szenzációs letartóztatás.** Kövesi Emil, tápióbicskei születésű, izr. vallású. 31 éves, nős ügynök a f. év október 1-e óta állandóan Nagy-Becskereken telepedett le, ahol kiterjedt körrel bíró ügynöki irodája van. Nagylábon, bizonyos parvenüket jellemző gúggel és negélyezett uri fellépésével pincér-körökben nagy tekintélyre tett szert. Állandó alakja volt a „Korona” kávéháznak, ahol szombaton délután 3 óra tájban Berkes Lajos rendőrhadnagy, éppen midőn egy béla-kasszát kihuzott, letartóztatta és bérkocsin a rendőrségi fogházba szállíttatta. Kövesit a szatmári kir. törvényszék köröző levelére fogták el, büne sikkasztás és okirathamisítás. A letartóztatott tehát a Ssilveszter estét és az újév napját a fogházban töltötte és csak ma kísérték el új lakhelyére — a szatmári kir. törvényszék fogházába.

— **Alispán és tanfelügyelő.** Mosonvármegye közigazgatási bizottságának tagjai az ősszel elhatározták, hogy magukat lefényképeztetik. Lementek az udvarra, ahol félkörbe álltak, Rill József kir. tanfelügyelő sem maradt ki, ámbar a bizottság tagjai és a megyei tisztikar vele szemben rokonszenvű kifejezésére alkalmat egyáltalán nem kerestek. Pogány József alispán, mint hivatali állásánál fogva is központja a társaságnak és indítványozója a tervnek, Rill Józsefet felszólította, hogy ne álljon közéjük, erre a tanfelügyelő megharagudott és sértő szóval felelt. Pogány alispán kihívta Rill Józsefet, aki az elégtételadást megtagadta, egyszersmind az alispánt párviadalra való kihívás és becsületsértés címén feljelentette. Majdnem példátlan az eset, hasonló társadalmi állásban levő uriemberek közt, hogy kihívásért feljelentést adjanak be. Ezt a szokatlan ügyet tárgyalta csütörtökön a győri kir. törvényszék, a mely Pogány József alispánt párviadal miatt két heti államfogházra, becsület sértés miatt pedig 25 frt pénzbüntetésre ítélte. Az alispán a büntetés utóbbi részében megnyugodott, a párbaí miatt szokatlanul magasra kiírt büntetés ellen azonban felebevezett, a kir. ügyészség szintén a büntetés leszállítása érdekében jelentett be telebbezést.

— **Mikor kell a tárgyalásokon megjelenni.** Az 1893. 13. t. c. életbelépte előtt a járásbírósnál folyó perekben a fél a tárgyalásra kitűzött határidőben nem tartozott pontosan megjelenni. Két órai várakozási idő volt engedve. Aki tehát 8 órára volt idézve, arra 10 óráig vártak. Az idézett törvény ezt a rendet megváltoztatta. Most a felek a kitűzött határidőre tartoznak pontosan megjelenni, mert különben ugy tekintenek, mint akik egyáltalában meg sem jelentek. Az új törvény eme rendelkezése folytán kezdetben sokan joghátrányt szenvedtek a késedelmes megjelenés következtében. Sőt még most is akadnak olyanok, akik az új rendet nem ismerik. — Ezzel kapcsolatban megemlítjük azt is, hogy az új bünvádi perrendtartás ér-

telmében 1900. január 1-től a büntető ügyekben sem lesz várakozási idő. A magánvádlnak és sértettnek a kitűzött határidőben pontosan meg kell majd jelennie, mert különben a vád elejtettnek tekintetik; de a terhelt is helyesen teszi, ha pontosan megjelenni, mert különben elővezetettését rendelheti el a bíróság.

— **Öngyilkos földbirtokos.** Nagyikindáról telegrafálják, hogy Draxler Arthur fiatal, 27 éves földbirtokos, a durgazdag Draxler-család sarja, tegnap föbe lőtte magát és szörnyet halt. A boldogtalan véget ért fiatal embert sokan ismerték Nagybecskereken is. még pedig különccségekéről, de azért akik érintkeztek vele, ki nem fogytak páratlan jó szívének dicsegetéséből. Az öngyilkosság okairól nem kaptunk részleteket.

— **A burokért.** A burok szabadságharca világszerte lelkesedést keltett az emberek között s többen harcolnak magyarok is hadseregökben. De nemcsak férfiakat lelkesített a küzdelem, hanem, mint értesítenek, serdülő gyermekeket is. Ezek közé tartozik Klöckel János és Kornet Frigyes, két torontáli legényke. Az egyik tizenkét éves, a másik tizennégy. Mindkettőnek a nagyapja honvéd volt a magyar szabadságharcban s az unokák is méltók akarnak lenni hozzájuk. Megtakarítottak zsebpénzükből ötven forintot s ezzel a pénzzel elindultak egyenesen Dél-Afrikába. Nem juthattak tovább Temesvárnál, ott föltartóztatta utjukban a rendőrség s visszaküldte őket a szüleikhez. Most a két legény kénytelen várni addig, míg nagyobbra nem nő.

— **Állatbetegségek.** Torontál vármegye állatbetegségeinek legutóbbi statisztikája, mint a „Földművelési Ertesítő” közli, a következő:

- Veszetttség:**
 bánlaki j. Ó-Lécz 1 u.
 Takonykór és bőrféreg:
 nagyszentmiklósi j. Német Csanád 1 u., Valkány 1 u.,
 perjámosi j. Perjámos 1 u.,
 törökbecsei j. Aracs 2 u.,
 Nagy-Becskerek v. 8 u.
 Rühkór:
 nagyszentmiklósi i. Nagy-Osz 1 l., Nagy-Szent-Miklós 1 l.
 Sertésvész:
 módosi j. Gyér 1 p.,
 nagybecskereki j. Szerb-Elemér 1 p.,
 nagyszentmiklósi j. Kis-Zombor 1 p., Német-Nagy-Szent-Miklós 2 u.,
 perjámosi j. Szent-Péter 7 u.,
 törökbecsei j. Aracs 35 u., Török-Becse 11 u.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújában a következő bejelentések történtek:

- Házasság:** Micsik Mátyás, rk. földmives, 67 éves és Sántha Anna, rk. 55 éves.
Született: Benkovich Miklós, rk. tkp. pénztárnok, leánya. — Csáby József, rk. napszamos, fia. — Molnár István, rk. napszamos, fia. — Weiterschan Péter, rk. borbély, fia. — Knappe Antal, rk. asztalos, leánya. — Geiduschek Ignác, izr. villanyserelő, leánya. — Knoll Katalin, rk. cseléd, fia. — Fuchs András, rk. napszamos, leánya. — Lenárd Agnes, rk. cseléd, leánya. — Szlavkov Béla, rk. földmives, fia. — Kreiner János, r. kath. számv.-örnmester, fia. — Tápay Mihály, rk. földmives, fia. — Buttel Erzsébet, rk. c. eléd, leánya. — Schubert Mihály, rk. földmives, fia. — Zombori Rozál, rk. leánya. — Staity Vitályos, rk. földmives, leánya.
Meghalt: Özv. Glöckner Kristófné, rk. 78 éves, aggkór. — Pennovác Katalin, rk. 13 éves, vörheny. — Mutz Sarolta, rk. 6 éves, vörheny. — Lehmann Mária, rk. 19 napos, görcsök. — Horváth Margit, rk. 4 hónapos, görcsök. — Özv. Perkics Szimonné, rk. 58 éves, tüdőlegdag. — Ványa Mária, rk. 9 éves, hörgőhurut. — Csábi István, rk. 1 napos, életgyenge. — Viola István, rk. földmives, 63 éves, tüdővész. — Orosz Matild, rk. cseléd, 20 éves, higanymérgezés. — Grozdán Emília, rk. 3 éves, gyermekaszály. — Ambrózy Mária, rk. 1 1/2 éves, hörgőhurut. — Nickerke Ferencné, rk. 33 éves, méhrák. — Jesity Szilávkó, rk. 10 hónapos, görcsök. — Özv. Szardanov Józsefné, rk. 60 éves, veselob. — Dankulov Fülöpné, rk. 63 éves, tüdőlob. — Gardinovácsky Sebő, rk. 14 éves, tüdővész. — Özv. Schmidt Ferencné, rk. 70 éves, téboly. — Özv. Volenter Mihályné, rk. 86 éves, aggkór. — Juhász István, rk. 1 éves, bárányméreg. — Beitz János, rk. 23 napos, görcsök. — Steier Anna, rk. 2 éves, tüdőlob. — Schmidt

János, rk. 6 éves, veselőb. — Tóth József, rk. kőműves, 62 éves, májzsugor. — Sztojsits Döme, gk. napszámos, 48 éves, tüdővész. — Markov Mária, gk. 4 éves, veselőb. — Sztajity Szmiljana, gk. 2 napos, életgyöngye.

— **Talált tárgyak árverezése.** Az 1899. év II ik felében talált és a rendőrségnél őrzött tárgyak, miután tulajdonosaik nem jelentkeztek, 1900. évi január 12-én d. e. 9 órakor a rendőrkapitányság 2. sz. irodájában nyilvános árverésen el fognak adni.

x **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű házi szerre lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvényénél, eszznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuaknak bizonyultak. Sőt járványkórúknál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi szer jó eredménnyel használtott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter féle Horgony Pain-Expeller“ vagy „Richter féle Horgony-Liniment“ kérendő és a „Horgony“ védjegyre kérünk figyelni.

A mulató Nagybecskerek.

— Szilveszteri mulatságok. —

Nagybecskerek, január 2.

Tele vagy új év titkos, színes reménységgel, egy szebb, egy jobb jövőbe vetett hittel. Új év, magad vagy az édes reménység . . .

Ó év, te el vagy temetve, el vagy feledve. Nem gondol rád senki, mindenek csak az ujjal foglalkoznak, mint ahogy szerelmes asszonyok, leányok nem gondolnak az öreg ősz emberre, csak a fiatalra. A fiatalra, aki edzett, széles vállu, erős.

Vigassággal ülték meg halotti torodat ó év az emberek, de te rólad nem volt szó sehol, a halotti tor aszimilálódott örömmünneppé, a mikor az új szülőltre fűrtette poharát mindenki.

Ki tudja, vajjon megérdemli e ez az új év a nagy áldomást. Hiszen még csecsemő, gögicselő ajka semmi határozottat nem mond. Es te öreg, szürke szakállu ó év, aki sok szomorúságod mellett mégis loptál hozzánk egy-két derűs percet, el vagy temetve, el vagy feledve.

Pedig az az újszülött talán nem hoz egyetlen boldog pillanatot és szomorúak lesznek az ó órái és előli a vágyakat, csirájába fojtja a reményeket . . .

Azért mégis inkább téged üdvözöl új év az ember, mintsem rajtad siránkozzanak mindenek te ó év.

Ez az emberi szív hangulata: Meghalt a király, éljen a király!

A kaszinóban szépszámu társaság várta be az újesztendőt vig mulatás közepett. Ott voltak: **Asszonyok:** Dr. Brájjer Lajosné, Daun Gyuláné, D'Elvert Lajosné, Franz J. L.-né, Paul Ágostonné, Haidegger Ödöné, özv. Haideggerné, Steinitzer Gézáné, Sauerwald Bilintné, dr. Végh Lajosné, dr. Stassik Ferencné. **Lányok:** Daun Hedvig, Franz Etelka és Steinitzer Ilonka.

A közönség legnagyobb része a kereskedelmi ifjak estélyén vett részt, ahol Enyedy Béla rendezésével pompásan sikerült a jux estély. A közönség sokat mulatott a Hajdn J. C-dur szimfoniáján, de nem kisebb volt a hatás, mikor Kis Arnold joggallgató pompás módon előadta Gabányi híres monológját, a „Kakasülön“-t. Ugyancsak Kis Arnold és Enyedy Béla „Muritat“ okat énekeltek, majd Enyedy és Réczey Ödön árnyképekkel mulattatták a közönséget. Végül maradt a Kox és Box angol bohózat, melyben Weisz Etel kisasszony, továbbá Winter Lajos és Tordai Izsó urak vettek részt. Természetes, hogy folytatásképpen reggelig tartó tánc következett. Jelen voltak:

Asszonyok: Albrecht Manóné, Bacher Morné, Bányai Jakabné, Barta Bernátné, Deutsch Gyuláné, Deutsch M.-né, Deutsch Zsigmondné,

Dőri Zsigmondné, Eckstein A.-né, Eibenschütz Geróné, Engel Samuné, Engel Adámné, Erdősi Péterné, Erős Aladárné, Felsenstein F. né, Finkelstein Károlyné, Finkelstein Morné, Finkelstein Zsigmondné, özv. Guttmann Jakabné, Hegedüs Morné, Herschkovitsné, Heufeld Zsigáné, Hirschenhauserné, dr. Hirschl Morné, Holländer Edéné, Hubertné, Jokly Lipótné, Juliusz Lipótné, Kafkáné, Kellner Miksáné, Kovács Gedeonné, Kovács J. M. né, Langer Adolfné, Löw Kálmáné, Löwy Ignácné, Márkus Ernőné, Menczer Albertné, Müller J.-né, Oesterreicherné, Róna Arpadné, Rosner Antalné, Sajoviz Sománé, Schlesinger Jakabné, dr. Schlesinger Morné, Steinerné, Sternné, Strasser Jakabné, Temmer Salamonné, Ullmann Arminné, Wambergerné, Wassermann Józsefné, Wassermann Károlyné, Weiner Károlyné, Weisz Izidorné, özv. Weiszné, Wertheimerné, Pék Sándorné, Schwartz Lajosné, özv. Schwartz Mihályné, özv. Spiegel Jakabné.

Lányok: Altwer Emma, Albrecht nővérek, Bányai Ernesztin, Berger Frida (Mosonból), Engel Ilona, Freund Irén (Budapestről), Guttmann Ilona, Herschkovits Cecília, Hubert nővérek, Jokly nővérek, Juliusz Berta, Keller Malvin, Kohn Janka, Kovács nővérek, Langer Mici, Löwy Margit, Oesterreicher Mariska, Sajoviz Malvin, Schlesinger nővérek, Schnitzler Giza, Sigmund Irma, Sporer Janka (Beodráról), Strasser Toldi, Szekulesz Margit, Weiner Lotti, Weisz Etel, Wertheimer Nóra.

Fényes estély volt Szilveszter estélyén özv. Kollarich Mihályné vendégszerető házában. A társaság vidám hangulatban bucsuztatta el az ó évet, hogy annál vidámabban, fesztelenül lépjen be az új-esztendőbe. mi annál könnyebben sikerült, mivel a vendégszerető háziasszonyon kívül annak bájos leánya Kollarich Erzsike k. a. és fiai Benkovich Mihály és Kollarich Gábor urak mindent elkövettek vendégeik mulattatására. Ott voltak az estélyen Beller István és neje, Antoinette és Ilona leányaival, dr. Haidegger Lajosné, Valérka és Sárika leányaival, Kokits Jánosné és leánya Márta, dr. Polgár Sándor nejevel és leánya Jolánka, Szmétana Antalné Lotti és Emmi leányaival, Virágh Vilmos nejevel és Mariska leányával. Az aranyifjúság közül ott voltak Bakalovich Plató, Bodó Farkas, dr. Demkó Endre, Junker János, Semsey Gyula, Strop Miklós, Szmétana Altosz fh., Teszling Ferenc hd. és ifj. Tullics György urak. — Ugyszintén Hirtenstein Márkus vendégszerető házában is nagyszámu társaság ünnepelte Szilvesztert s várta be az új esztendőt.

Fesztelenség, jókedv jellemzi a vasuti dalárda szilveszteri mulatságát, a mely a t. h. é. vasutak indóháza melletti restaurációban folyt le. Ezzel kapcsolatosan felkértünk a következő sorok közlésére: A torontái vasutak dalegletének Szilveszter estélyén felülfizettek: Réczey Gyula 10 kor., Hajda Géza 1 kor., Schölnaszt Ödön 3 kor., Lowieser Mihály 1 kor., Borzecki Pál 1 kor., Hartl Jenő 2 kor., Valkó Viktor 1 kor., Mühlbauer Lajos 1 kor. Ezenkívül az estély jövedelmének gyarapítására beküldöttek még Ormai és tsa Budapest 10 kor., Illits Kornél Budapest 6 kr., Salamon és Wellisch Budapest 2 kor., Schottola Ernő Budapest 2 kor. Ezen felülfizetésekért, valamint Pleitz Fer. Pál nyomdának — ugyancsak az estély jövedelmének emelése céljából — a nyomtatványoknak díjtalan kiszolgáltatásáért hálás köszönetet mond a dalestély rendező bizottsága.

A nagybecskereki munkásképző-egylet az Ellmer féle vendéglőben tartotta meg Szilveszterestélyét, a mely tombolával, konfetti és szepentindobálással, azonkívül számos más mulattató szórakozással volt egybekötve.

TÁVIRATOK.

A pénzügyi bizottságból.

Budapest, január 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Ház pénzügyi bizottsága mai ülésén a honvédelmi tárca költségvetését tárgyalta s Fehérváry miniszter felvilágosításai után az előirányzati tételek egytől-egyig elfogadtattak.

Halálozások.

Budapest, január 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Batthyány Géza gróf, főrendiházi tag, 64 éves korában, szív-szélhűdésben ma elhalt. — Sik Sándor dr., kiváló jogi író, ma meghalt.

Kivégzés Bécsben.

Budapest, jan 2. (A „Torontál“ eredeti táv.) Bécsből jelentik: Hummel Johannát, aki saját gyermekét gyilkolta meg, ma hajnalban Goldschlager prágai hóhér kötél által kivégezte. Az elítelt az aktusnál nyugodt és közönyös volt, a megelőző éjjelen át sokat imádkozott.

Budapesti gabonafőzsde.

Budapest, 1900. január 2.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	100 kilogr. ára		kilós	100 kilogr. ára	
		frtől	frtíg		frtől	frtíg
Bánsági	76	7.55	7.60	80	8.05	8.15
Tiszavidéki	76	7.55	7.65	80	8.10	8.20
Pestvidéki	76	7.50	7.60	80	8.05	8.15
Bácskai	76	7.70	7.85	80	0. —	0. —

R o z s	uj	elsőrendű	kilós	
			70-72	6.20
Á r p a	"	másodrendű	—	6.05
		takarmány	60-62	5.70
"	"	égetni való	62-64	5.45
		sőrfőzésre való	64-66	6.25
Z a b	"	"	39-41	5.35
T e n g e r i	ó	bánsági	—	4.60
"	"	másnemű	—	0. —

Hataridő-üzlet.

Budapest, jan. 2. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Gyöngye vételkedv, általános üzlettelenség. Árak változatlanok.

Köttetett:

Buza 1900. áprilisra	7.83—7.84
Buza 1900. szept-re	7.95—7.96
Rozs áprilisra	6.42—6.43
Zab áprilisra	5.03—5.04
Tengeri 1900. májusra	4.95—4.96

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskekerekre, illetve Nagy-Becskerakról.

Érvényes 1899. november hó 1-től.

É r k e z i k:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pálya udvarra:

Zombolyáról: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Pancsováról: este 6 óra 09 p.

" (Antalfalva, Számos, Szécsányon át) d. e. 11 óra 46 p.

Antalfalváról: reggel 7 óra 21 p.

Temesvárról: délelőtt 11 óra 45 p.; este 6 óra 37 p.

éjjel 9 óra 46 p.

Verseczről: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Alibunárról: éjjel 9 óra 49 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 6 óra 45 p.

Csőszelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

I n d u l:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: éjjel 3 órakor; délután 5 óra 30 p.

Pancsovára: reggel 8 óra 07 p.

" (Szécsány, Számos és Antalfalván át) éjjel 3 órakor.

Antalfalvára: este 6 óra 40 p.

Temesvárra: éjjel 3 órakor; délelőtt 9 óra 31 p.; délután 5 óra 30 p.

Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 5 óra 30 p.

Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.

Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 10 óra 36 p.; este 6 óra 03 p.

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

VASUT-ÜGYEK.

1915. sz. 1899.

Torontáli h. é. vasutak.
Üzletigazgatóság.**Pályázati hirdetmény.**

Alulírott üzletigazgatóság kavics szükségletének szállítását 1900. évre biztosítani óhajtván, ezennel nyílt pályázatot hirdet.

A szállítandó mennyiség 4500 m³ rostálatlan bányavagy folyamkavics.

Az általános feltételeken kívül alulírt üzletigazgatóság kiköti még magának a következőket:

1. A fenti mennyiség beszállítása legkésőbb 1900. évi április hó végéig történjék.

2. A kavics minősége olyan legyen, hogy egy 8 m/m-es kavics-rostán átrostálva 50% kavics és 50% aprószemű rostalja, illetve tiszta iszapmentes durva homok maradjon.

3. A pályázatban kiteendő az ajánlott egységár m³-ént vagy 10 tonnás vagononként, továbbá hogy, a szállító az ajánlott egységárért a kavicsot mely állomásra szállítva, vagonba rakva avagy szabályos idomban lerakva adja át, első esetben kiteendő, hogy képes-e teljes kavicsvontatokat indítani és mely határállomásunkra, utóbbi esetre megjegyeztetik, hogy a kavicsnak deponált állapotban való átadása csakis a T. h. é. v. valamely alkalmas állomásán eszközölhető.

4. Bánatpénzül a szállítandó anyag összéértékének 5% készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban leteendő.

5. A szabályszerűen bélyegzett pályázathoz a szállítási szándékozott kavics mintája csatolandó.

6. Végül az üzletigazgatóság kiköti magának, hogy a biztosított mennyiségből 25%-al többet vagy kevesebbet vegyen igénybe és hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon válasszon.

A fentemlített általános feltételeket tartalmazó füzet 20 kr. és 20 kr. portó ellenében alulírott igazgatóságnál beszerezhető.

A mintával és 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok 1900. évi január 10 én déli 12 óráig alulírott üzletigazgatósághoz „Ajánlat 13.559/99. számhoz” megjelöléssel, a bánatpénzek pedig egy nappal előtt előbb főpénztárunkban nyújtandók be.

Az ajánlatban világosan kiteendő, hogy a pályázó a Thév nál érvényben levő általános, valamint a jelen hirdetményben felsorolt szállítási feltételeket ismeri és hogy azokat feltétlenül elfogadja.

Nagybecskereken, 1899. december 6.

Az üzletigazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

189.342/99. számhoz.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak alulírt igazgatósága 1900. év folyamán összegyűlő és nélkülözhetővé való különböző ócska anyagokat (sinek és fémművek kivételével) értékesíteni óhajtván, ezek eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet.

Az átengedett anyagok átvétele és eltávolítása tekintetében az alább idézett feltételek

irányadók, de az 1900. évi november hó végéig összegyűlő anyagok feltétlenül ugyanazon év december hó 25-ikéig, a december hóban összegyűlő pedig a következő 1901. évi január hó 25-ig veendő át s távolítandók el.

A pályázni kívánók kéretnek, hogy beirt ivenként 1 koronás magyar bélyeggel ellátott ajánlataikat a magy. kir. államvasutak igazgatóságának anyag- és leltár-beszerzési szakosztályához (VI., Andrásy-ut 73. II. em. 43. ajtó) következő címmel: „Ajánlat ócska anyagok megvételére a 189.342/99. számhoz” 1900. január hó 18 ik napjának déli 12 órájáig benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlatok kizárólag ezen célra rendelt és az említett anyag- és leltár-beszerzési szakosztályban egy példányban ingyen kapható ajánlati nyomtatványon és annak rovatainak pontos kitöltése mellett állítandók ki.

A magy. kir. államvasutak részéről határozottan kikötetik, hogy az anyagokért felajánlandó egységárak vagy az illető gyűjtőszertárban vagy pedig az ajánlatban meghatározandó távolságra való bérmentes szállítás kikötésével tétessenek, honnét a vevő fél az anyagot saját költségén tartozik továbbítani. Oly kikötés, hogy az anyag a fél tetszése szerint meghatározandó állomásig szállíttassék határozottan mellőzendő, mert az ilyen ajánlat tényleges értéke a többi ajánlatával szemben nem bírható meg, a bérmentes szállítás csakis a máv. saját vonalaira köthető ki. Nem az általunk kiadott nyomtatványon kiállított, vagy fentiekől eltérő feltételeket tartalmazó ajánlatok nem vehetők figyelembe.

Az ajánlattevő magára nézve is kötelezőknek elismeri az ócska anyagok eladására vonatkozó és 122291/96. szám alatt fennálló feltételeinket, melyeket aláírásával és ivenként 30 filléres magyar bélyeggel ellátva okvetlenül ajánlatához csatolni tartozik.

Ezen feltételek nyomtatványtárunknál példányonként 30 fillérért megszerezhetők. Vidékieknek ezen feltételek a m. kir. államvasutak nyomtatványtárához intézendő írásbeli megkeresésre a megfelelő ár és a szükséges postabélyeg előzetes beküldése esetén megküldetnek.

Bánatpénzképen a megvenni szándékoló mennyiség és az azért felajánlott egységár szerint kiszámított értékösszeg 5% a az ajánlat benyújtására kitűzött határnap előtt egy nappal déli 12 óráig készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban főpénztárunknál leteendő. A bánatpénzt az ajánlattal egy boríték alatt nem szabad beküldeni.

Egyéb, vagy lebonyolított ügyletek biztosítására letétünkben lévő bár felszabadult biztosítékok ezen ajánlatokhoz nem fogadtatnak el bánatpénzül.

Bánatpénz vagy a fentidézett aláírt feltételek nélkül, úgy szintén elégtelen bánatpénzzel vagy elkéve beérkező ajánlatok vagy olyanok, melyek a feltételektől eltérnek, figyelembe vételre nem számíthatnak, úgy szintén olyanok sem, melyekben javítások vagy vakarások fordulnak elő. Pótajánlatok egyáltalában nem vétetnek tárgyalás alá.

Az ajánlati ár korona értékben számokkal és betűkkel olvashatóan kiteendő.

Az ócska anyagoknak esetleges csomagolási költségeit a vevő cég tartozik viselni.

Az ajánlattevő ajánlatával a pályázat eredményének eldöntéséig kötelezettségben marad, ezt tehát időközben vissza nem vonhatja.

Az ajánlatok tetszés szerinti részmenyiségre szólhatnak, de a magy. kir. államvasutak igazgatósága is fentartja magának azon jogot, hogy tetszés szerinti részmenyiséget engedhessen át, melyet ajánló, ha csak ellenkezőt ki nem kötötte, elfogadni köteles.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága fentartja továbbá magának a jogot, hogy az ajánlatok közt, tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon választhasson s hogy végre a cél elérésére másféle intézkedéseket is teheszen.

Budapest, 1899. december hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Hirdetések.

Torontálvármegye török-kanizsai járás főszolgabírája.

12.942/V. szám 1899.

1-31

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökkanizsai járásába kebelezett Szerb-Keresztur községben üresedésbe jött s évi 400 frt javadalmazással egybekötött irncki állás betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetvén, felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint eddigi alkalmaztatásukról vonatkozó bizonylatokkal s egyébként is kellőleg felszerelt kérvényeiket hozzám 1900-ik évi január hó 25-ig benyújtásuk.

A szerb nyelv tudása kívánatos.

T.-Kanizsán, 1899. december hó 28-án.

Tallán,
főszolgabíró.

Torontálmegye török-becsei járás.

Pályázati hirdetmény.

Tarras községben lemondás folytán megüresedett adó-végrehajtói állásra pályázatot hirdettek.

Javadalmazás a behajtási illeték körülbelül 600 frtra rug, a szerb nyelv tudása feltétlenül szükséges.

Kiszolgált katona és csendőr-altisztek előnyben részesíttetnek.

A pályázati kérvények 1900. évi január 15-ig Tarras község előljárásihoz küldendők.

Tarrason, 1899. december 28-án.

Az előljárási.

13-31

Huzás már holnapután!!

100.000 korona értékű

5 egyenként 20.000 korona értékű

főnyereményeket

20% levonásával készpénzben tartalmaz a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára rendezett

NAGY JÓTÉKONYSÁGI SORSJÁTÉK,

melyek egyetlen sorsjeggyel megnyerhetők

1 koronáért.

Minden egyes sorsjegy mind a

s így egy sorsjeggyel mind a

6 huzáson utánfizetés nélkül játszik,

főnyeremény megnyerhető

200.000 korona összértékben.

Első huzás visszavonhatatlanul már 3 nap múlva.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.